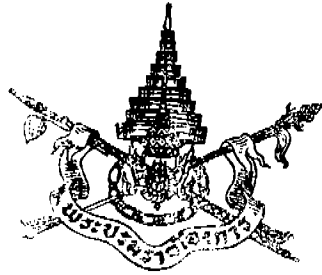


เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๑๖ ราชกิจจานุเบกษา ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๔๕๕



พระราชบัญญัติ  
การทะเบียนราษฎร  
พ.ศ. ๒๔๕๕

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๗ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๔๕๕

เป็นปีที่ ๑๑ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มี  
พระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควร ปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการ  
ทะเบียนราษฎร

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติ  
ขึ้นไว้ โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๑๖ ราชกิจจานุเบกษา ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๔๕๕

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติ  
การทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๔๕๕”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัด  
จากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป เว้นแต่บท  
บัญญัติในมาตรา ๘ และมาตรา ๑๑ ถึงมาตรา ๓๕ จะใช้บังคับ  
เมื่อใด ให้ประกาศโดยพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๓ เมื่อได้ประกาศพระราชกฤษฎีกาตามมาตรา  
๒ แล้ว ให้ยกเลิก

(๑) พระราชบัญญัติสำหรับทำ บัญชี คนใน พระราช  
อาณาจักร (ร.ศ. ๑๒๘)

(๒) พระราชบัญญัติ การตรวจสอบ บัญชี สำมะโนครัว  
และการจดทะเบียนคนเกิด คนตาย คนย้ายตำบล พระพุทธ  
ศักราช ๒๔๖๑

(๓) พระราชบัญญัติ การตรวจสอบ บัญชี สำมะโนครัว  
และการจดทะเบียนคนเกิด คนตาย คนย้ายตำบล (ฉบับที่ ๒)  
พุทธศักราช ๒๔๗๕ และ

(๔) พระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎรในเขตเทศบาล  
พุทธศักราช ๒๔๗๕

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๑๖ ราชกิจจานุเบกษา ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๔๕๕

ส่วนบรรดาบทกฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่น ซึ่งขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้บังคับ

มาตรา ๕ ในพระราชบัญญัตินี้

(๑) “บ้าน” หมายความว่า โรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างสำหรับใช้เป็นที่อยู่ประจำซึ่งมีเจ้าบ้านครอบครอง และให้หมายความรวมถึงตลอดถึงแพ หรือเรือ ซึ่งจอดประจำและใช้เป็นที่อยู่ประจำด้วย

(๒) “ทะเบียนบ้าน” หมายความว่า ทะเบียนประจำบ้านแต่ละบ้าน ซึ่งแสดงรายการของคนทั้งหมดผู้อยู่ในบ้าน

(๓) “ทะเบียนคน” หมายความว่า ทะเบียนซึ่งแสดงรายการของคนแต่ละคน

(๔) “ทะเบียนคนเกิด” หมายความว่า ทะเบียนซึ่งแสดงรายการคนเกิด

(๕) “ทะเบียนคนตาย” หมายความว่า ทะเบียนซึ่งแสดงรายการคนตาย

(๖) “เจ้าบ้าน” หมายความว่า ผู้ซึ่งเป็นหัวหน้าครอบครองบ้านในฐานะเป็นเจ้าของ ผู้เช่า หรือในฐานะอื่นใดก็ตาม

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๑๖ ราชกิจจานุเบกษา ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๔๘๕

ในกรณีที่มิปรากฏเจ้าบ้าน หรือเจ้าบ้านไม่อยู่ ตาม  
 สูญหาย หรือไม่สามารถปฏิบัติกิจการได้ ให้ถือว่าผู้ดูแล หรือ  
 ผู้อยู่ในบ้านขณะนั้น เป็นเจ้าบ้าน

(๓) “ผู้อยู่ในบ้าน” หมายความว่า คนที่อยู่ประจำ  
 ในบ้านนั้น

(๔) “คนเกิด” หมายความว่า ทารกขณะคลอดแล้ว  
 มีชีวิตอยู่

(๕) “คนตาย” หมายความว่า คนที่สิ้นชีวิต

(๑๐) “ลูกตายในท้อง” หมายความว่า ลูกที่อยู่ใน  
 ครรภ์มารดาเป็นเวลานานกว่าสี่สิบแปดสัปดาห์ และคลอด  
 ออกมาโดยไม่มีชีวิต

(๑๑) “ศพ” หมายความว่า ร่างกายของคนตาย

(๑๒) “นายทะเบียนผู้รับแจ้ง” ในเขตเทศบาล หมาย  
 ความว่า นายทะเบียนท้องถิ่น นอกเขตเทศบาล หมายความว่า  
 นายทะเบียนตำบล

(๑๓) “รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการ  
 ตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้มีผู้ดำเนินการทะเบียน รองผู้ดำเนินการ  
 ทะเบียน และนายทะเบียน คือ นายทะเบียนจังหวัด นาย

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๑๖ ราชกิจจานุเบกษา ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๔๕๕

ทะเบียนอำเภอ นายทะเบียนท้องถิ่น และนายทะเบียนตำบล  
รวมทงผู้ช่วยนายทะเบียนดังกล่าว เพื่อดำเนินการตามพระราช  
บัญญัติ

ในกรณีที่นายทะเบียนไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ผู้ช่วย  
นายทะเบียนเป็นผู้ทำการแทน

มาตรา ๖ เพื่อความถูกต้องแห่งการทะเบียน ให้นาย  
ทะเบียนมีอำนาจเรียกเจ้าบ้านหรือบุคคลใด ๆ มาข้แจงข้อเท็จ  
จริง หรือให้แสดงหลักฐานต่าง ๆ ได้ตามความจำเป็น และมี  
อำนาจเข้าไปตรวจสอบ หรือสอบถามในบ้านใด ๆ ได้ตาม  
อำนาจหน้าที่เมื่อเหตุสงสัยตามควร แต่ต้องแจ้งให้เจ้าบ้าน  
ทราบก่อน ทั้งนี้ ให้กระทำได้ในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้น  
ถึงพระอาทิตย์ตก

มาตรา ๗ ในการปฏิบัติหน้าที่ ให้ถือว่า ผู้อำนวยการ  
ทะเบียน รองผู้อำนวยการทะเบียน นายทะเบียน ผู้ช่วยนาย  
ทะเบียน และบุคคลที่ได้รับมอบหมายจากนายทะเบียน ให้มี  
หน้าที่สำรวจ ตรวจสอบ มีฐานะ เป็นเจ้า พนักงาน ตาม ความ  
หมายแห่งกฎหมายลักษณะอาญา

มาตรา ๘ ผู้ส่วนได้เสียจะขอตรวจดูทะเบียนและคัด  
สำเนารายการได้ที่ สำนัก ทะเบียน ระหว่าง เวลา ทำงาน โดยไม่

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๑๖ ราชกิจจานุเบกษา ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๔๕๕

ต้องเสียค่าธรรมเนียม แต่ถ้าให้ผู้อำนวยการทะเบียน หรือนายทะเบียนคัดและรับรองสำเนานด้วย ต้องเสียค่าธรรมเนียมห้าบาท เว้นแต่จะได้รับยกเว้นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรี มีอำนาจ แต่งตั้ง และ ถอดถอน ผู้อำนวยการทะเบียน และรองผู้อำนวยการทะเบียน กับให้ผู้ว่าราชการจังหวัด มีอำนาจ แต่งตั้ง และ ถอดถอน นายทะเบียน และผู้ช่วยนายทะเบียน ภายในเขตท้องที่ของตน เว้นแต่ นายทะเบียนท้องถิ่น และ ผู้ช่วยนายทะเบียน ท้องถิ่น ให้ นายเทศมนตรี มีอำนาจ แต่งตั้ง และ ถอดถอน แล้ว รายงาน ให้ ผู้ว่าราชการจังหวัดทราบ

มาตรา ๑๐ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงจัดตั้งสำนักทะเบียน และกำหนดกิจการอื่น เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๑๖ ราชกิจจานุเบกษา ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

### หมวด ๑

#### คนเกิด คนตาย ลูกตายในท้อง

มาตรา ๑๑ เมื่อมีคนเกิด ให้แจ้งดังต่อไปนี้

(ก) คนเกิดในบ้าน ให้เจ้าบ้านแจ้งต่อนายทะเบียนผู้รับแจ้งแห่งท้องที่เกิดภายในสี่ห้าววัน นับแต่วันเกิด

(ข) คนเกิดนอกร้าน ให้มารดาแจ้งต่อนายทะเบียนผู้รับแจ้งแห่งท้องที่เกิดหรือแห่งท้องที่จะพึงแจ้งได้ในโอกาสแรก ภายในสี่ห้าววัน นับแต่วันเกิด ในกรณีจำเป็นไม่อาจแจ้งได้ตามกำหนด ให้แจ้งภายหลังได้ แต่ต้องไม่เกินสี่ห้าววัน นับแต่วันที่อาจแจ้งได้

มาตรา ๑๒ ผู้ใดพบคนเกิดใหม่ซึ่งถูกทิ้งไว้ ให้แจ้งต่อนักงานฝ่ายปกครอง ดำรวจ หรือนายทะเบียนผู้รับแจ้งแห่งท้องที่ตนพบนั้น โดยมีชักช้า

มาตรา ๑๓ เมื่อนายทะเบียนผู้รับแจ้งการมีคนเกิดแล้วให้ออกสูติบัตรเป็นหลักฐาน

มาตรา ๑๔ เมื่อมีคนตาย ให้แจ้งดังต่อไปนี้

(ก) คนตายในบ้าน ให้เจ้าบ้านแจ้งต่อนายทะเบียนผู้รับแจ้งแห่งท้องที่ที่มคนตาย ภายในสี่สัปดาห์นับแต่เวลาตาย

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๑๖ ราชกิจจานุเบกษา ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๔๕๕

ในกรณีที่ไม่มีเจ้าบ้าน ให้ผู้พบศพแจ้ง ตามความใน  
วรรคก่อน นับแต่เวลาพบศพ

(ข) คนตายนอกบ้าน ให้บุคคลที่ไปกับผู้ตายหรือผู้  
พบศพ แจ้งต่อนายทะเบียนผู้รับแจ้ง แห่งท้องที่ที่ตาย หรือพบ  
ศพ แล้วแต่กรณี หรือแห่งท้องที่ที่จะพึงแจ้งได้ในโอกาสแรก  
ภายในสี่สิบสี่ชั่วโมง นับแต่เวลาตายหรือพบศพ ในกรณี  
เช่นนี้ จะแจ้งต่อนักงานฝ่ายปกครอง หรือตำรวจ ที่สะดวก  
กว่าก็ได้

กำหนดเวลาให้แจ้งตาม (ก) และ (ข) ถ้าในท้องที่ใด  
การคมนาคมไม่สะดวก รัฐมนตรีอาจขยายเวลาออกไป โดย  
ประกาศในราชกิจจานุเบกษาได้ แต่กำหนดเวลาทั้งหมดต้อง  
ไม่เกินเจ็ดสิบสองชั่วโมง

มาตรา ๑๕ เมื่อมลูกตายในท้อง ให้แจ้งดังต่อไปนี้

(ก) ลูกตายในท้องในบ้าน ให้เจ้าบ้านแจ้งต่อนาย  
ทะเบียนผู้รับแจ้งแห่งท้องที่ที่ลูกตายในท้องนั้น ภายในสี่สิบ  
สี่ชั่วโมง นับแต่เวลาคลอด

(ข) ลูกตายในท้องนอกบ้าน ให้มารดาแจ้งต่อนาย  
ทะเบียนผู้รับแจ้งแห่งท้องที่ที่ลูกตายในท้องนั้น หรือแห่ง  
ท้องที่ที่จะพึงแจ้งได้ในโอกาสแรก ภายในสี่สิบสี่ชั่วโมง นับ



เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๑๖ ราชกิจจานุเบกษา ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๔๘๕

แต่เวลาตลอด ในกรณีเช่นนี้ จะแจ้งต่อพนักงานฝ่ายปกครอง  
หรือตำรวจ ที่สะดวกกว่าก็ได้

กำหนดเวลาให้แจ้งตาม (ก) และ (ข) ให้นำความใน  
มาตรา ๑๔ วรรคท้ายมาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๖ ภายใต้บังคับแห่งมาตรา ๒๐ เมื่อมีการ  
แจ้งตามมาตรา ๑๔ หรือมาตรา ๑๕ ให้นายทะเบียนผู้รับแจ้ง  
ออกมรณบัตรหรือบัตรลูกตายในท้อง เป็นหลักฐาน แล้วแต่  
กรณี

มาตรา ๑๗ ผู้ใดได้กระทำ การรักษาพยาบาล หรือ ทำ  
คลอดเนื่องด้วยอาชีพของตน เมื่อมีคนตายหรือลูกตายใน  
ท้องต้องออกหนังสือรับรองตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง  
ให้แก่ผู้มรณาที่ตองแจ้งตามมาตรา ๑๔ หรือมาตรา ๑๕ แล้ว  
แต่กรณี

มาตรา ๑๘ บิดาต้องแจ้งชื่อตัวของบุตรต่อนายทะเบียน  
ผู้รับแจ้งภายในหกเดือน นับแต่วันเกิด

หน้าที่แจ้งดังกล่าวนี้ ถ้าไม่ปรากฏบิดา หรือบิดาไม่  
อาจแจ้งได้ ให้เป็นหน้าที่ของมารดา และถ้าทั้งบิดาและ  
มารดาไม่อาจแจ้งได้ ก็ให้เป็นหน้าที่ของผู้ปกครองเด็กนั้น

เล่ม ๘๓ ตอนที่ ๑๖ ราชกิจจานุเบกษา ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๔๕๕

มาตรา ๑๕ ห้ามมิให้ผู้ใดเก็บ ผัง เผา หรือย้ายศพไป  
จากสถานที่หรือบ้านที่ตายก่อนได้รับอนุญาตจากนายทะเบียน  
ผู้รับแจ้ง

เมื่อได้รับอนุญาตเช่นนั้นแล้ว ห้ามมิให้เก็บ ผัง เผา  
หรือย้ายศพผิดไปจากสถานที่ที่ระบุไว้ในใบอนุญาตนั้น เว้น  
แต่จะได้รับอนุญาตใหม่

ในกรณีที่มีความจำเป็น ต้องย้ายศพเพื่อความปลอดภัย  
หรือสวัสดิภาพของประชาชน ก็ให้ทำได้ ทั้งนี้ภายใต้บังคับ  
บทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา ๒๐ ถ้ามีเหตุ ควรสงสัยว่า คนตาย หรือ ลูกตาย  
ในท้อง ตายด้วยโรคติดต่ออันตรายหรือตายโดยผิดธรรมชาติ  
ให้นายทะเบียนผู้รับแจ้ง ระบุแจ้งต่อ เจ้าพนักงาน ผู้มีหน้าที่ตาม  
กฎหมายว่าด้วยโรคติดต่ออันตราย หรือพนักงานฝ่ายปกครอง  
หรือตำรวจ และให้รื้อการออกมรณบัตร หรือบัตรลูกตาย  
ในท้องไว้ก่อน จนกว่าจะได้รับความเห็นชอบ จาก เจ้าพนักงาน  
ดังกล่าว

มาตรา ๒๑ ให้นายทะเบียนอำเภอ นายทะเบียนท้อง  
ถิ่น แล้วแต่กรณี จัดทำทะเบียนคนเกิด ทะเบียนคนตาย

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๑๖ ราชกิจจานุเบกษา ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๔๘๕

จากสูติบัตรและมรณบัตร โดยใช้สมุดทะเบียนตามแบบที่  
กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๒ ทะเบียนคนเกิด ทะเบียนคนตาย หรือ  
สูติบัตรและมรณบัตรซึ่งได้ลงทะเบียนแล้ว และบัตรลูกตาย  
ในท้อง เป็นหนังสือราชการ ผู้ใดจะแก้ไขเปลี่ยนแปลงราย  
การมิได้ เว้นแต่นายทะเบียนจะเป็นผู้แก้ไขโดยได้รับอนุมัติจาก  
ผู้ว่าราชการจังหวัด

มาตรา ๒๓ ให้กิ่งสุลไทย หรือข้าราชการสถานทูตไทย  
ซึ่งกระทรวงการต่างประเทศแต่งตั้งเป็นนายทะเบียน มีหน้าที่  
รับจดทะเบียนสำหรับผู้สัญชาติไทย ในกรณีคนเกิด คนตาย  
และลูกตายในท้อง นอกราชอาณาจักร

### หมวด ๒

#### การย้ายที่อยู่

มาตรา ๒๔ การย้ายที่อยู่ เจ้าบ้านต้องแจ้งต่อนาย  
ทะเบียนผู้รับแจ้งดังต่อไปนี้

(ก) ผู้อยู่ในบ้าน ย้ายที่อยู่ออกจากบ้านใด ให้แจ้ง  
ไม่เกินสิบห้าวัน นับแต่วันย้ายออก

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๑๖ ราชกิจจานุเบกษา ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๔๕๕

(ข) ผู้ใดย้ายที่อยู่เข้ามาอยู่บ้านใด ให้แจ้งภายในสิบห้าวัน นับแต่วันย้ายเข้า

มาตรา ๒๕ ในกรณีจำเป็นเพื่อประโยชน์แก่การย้ายออกของผู้ที่อยู่ในบ้าน เจ้าบ้านจะแจ้งต่อนายทะเบียนผู้รับแจ้งภายในเวลาไม่เกินสามสัปดาห์ก่อนการย้ายออกก็ได้

ถ้าผู้ที่อยู่ในบ้าน มิได้ย้ายออกดังแจ้งไว้ตามความในวรรคก่อน ให้เจ้าบ้านแจ้งให้นายทะเบียนผู้รับแจ้งทราบ ภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่แจ้งว่าจะย้าย

มาตรา ๒๖ การแจ้งย้ายผู้ใดเข้ามาอยู่ในบ้าน ตามมาตรา ๒๔ (ข) เจ้าบ้านต้องนำหลักฐานการย้ายออกของผู้ขึ้นตามมาตรา ๒๔ (ก) ไปแสดงต่อนายทะเบียนผู้รับแจ้งด้วย ทั้งนี้ ไม่บังคับแก่กรณีผู้ย้ายเข้ามาจากต่างประเทศโดยมีหลักฐาน

มาตรา ๒๗ ผู้ใดออกจากบ้าน ที่ตนมีชื่ออยู่ในทะเบียนไปเกินสามสัปดาห์ และเข้าอยู่ในบ้านอื่น ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่า ผู้นั้นย้ายที่อยู่

### หมวด ๓

#### ทะเบียนบ้าน และทะเบียนคน

มาตรา ๒๘ ให้นายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่น จัดทำทะเบียนบ้าน ในหน้าที่ของตนไว้ทุกบ้าน

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๑๖ ราชกิจจานุเบกษา ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๔๕๕

มาตรา ๒๕ ในเขตเทศบาล ให้นายทะเบียนท้องถิ่น มอบสำเนาทะเบียนบ้านให้เจ้าบ้านเก็บรักษาไว้ เมื่อมีการแจ้ง คนเกิดตามมาตรา ๑๑ การแจ้งคนตายตามมาตรา ๑๔ หรือการ แจ้งย้ายตามมาตรา ๒๔ ให้เจ้าบ้านหรือผู้แทนนำไปให้นาย ทะเบียนท้องถิ่น ลงรายการใน สำเนา ทะเบียนบ้านให้ ถูกต้อง ตรงกับต้นฉบับทุกครั้ง

ถ้าสำเนาทะเบียนบ้านชำรุดจนใช้การไม่ได้หรือสูญหาย ให้เจ้าบ้านขอรับสำเนาทะเบียนบ้านใหม่ จากนายทะเบียน ท้องถิ่น ภายในเจ็ดวัน นับแต่วันหรือควรจะได้รู้ถึงการชำรุด หรือสูญหายนั้น โดยเสียค่าธรรมเนียมห้าบาท เว้นแต่การ ชำรุดหรือสูญหายนั้นเกิดจากเหตุสุดวิสัย ให้ยกเว้นค่าธรรมเนียม

มาตรา ๓๐ บทบัญญัติมาตรา ๒๕ จะใช้บังคับในเขต ท้องที่ใด นอกเขตเทศบาลให้ประกาศโดยพระราชกฤษฎีกา ในกรณีเช่นนี้ นายทะเบียนท้องถิ่น ให้หมายถึงนายทะเบียน อำเภอ

มาตรา ๓๑ ห้ามมิให้ผู้ใดแก้ไขเปลี่ยนแปลงรายการใน สำเนาทะเบียนบ้าน เว้นแต่ นายทะเบียน ผูกหนาท จดทำ ทะเบียนบ้านในเขตนั้น

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๑๖ ราชกิจจานุเบกษา ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๔๘๕

มาตรา ๓๒ ให้ทุกบ้านมีเลขหมายประจำบ้านไว้ในที่  
 ช่งเห็นได้ง่ายโดยชัดแจ้ง บ้านใดยังไม่มีเลขหมายประจำบ้าน  
 ให้เจ้าบ้านร้องขอต่อนายทะเบียนผู้รับแจ้ง เพื่อกำหนดเลข-  
 หมายประจำบ้านให้

เมื่อมีการร้องขอตามความในวรรคก่อน ให้นายทะเบียน  
 ผู้มีหน้าที่กำหนดเลขหมายประจำบ้านให้แก่ผู้ร้องขอ ถ้าในเขต  
 เทศบาล ภายในกำหนดเจ็ดวัน ถ้านอกเขตเทศบาล ภายใน  
 กำหนดสามสิบวัน นับแต่วันร้องขอ

มาตรา ๓๓ ผู้ใดรื้อบ้าน ให้แจ้งต่อนายทะเบียนผู้รับ  
 แจ้ง ภายในสิบห้าวัน นับแต่วันรื้อเสร็จ

มาตรา ๓๔ ผู้ใดสร้างบ้านใหม่ ให้แจ้งต่อนายทะเบียน  
 ผู้รับแจ้ง ภายในสิบห้าวัน นับแต่วันสร้างเสร็จ

มาตรา ๓๕ ให้นายทะเบียนจังหวัด จัดทำทะเบียนคน  
 ทุกคนที่มีชอยู่<sup>๕</sup>อยู่ในทะเบียนบ้านของแต่ละจังหวัด<sup>๕</sup> เมื่อ  
 มีคนเกิด หรือคนตาย ให้นายทะเบียนจังหวัดเพิ่มหรือแก้  
 ทะเบียนคนให้ถูกต้องทุกราย

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๑๖ ราชกิจจานุเบกษา ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๔๙๕

### หมวด ๔

#### การสำรวจตรวจสอบทะเบียนราษฎร

มาตรา ๓๖ เพื่อประโยชน์แห่งการทะเบียนราษฎร ให้มีการสำรวจตรวจสอบทะเบียนราษฎรบางท้องที่ หรือทั่วราชอาณาจักรได้

การสำรวจตรวจสอบทะเบียนราษฎร ดังกล่าวในวรรคก่อน ให้ประกาศโดยพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๓๗ เมื่อได้มีพระราชกฤษฎีกาให้มีการสำรวจตรวจสอบทะเบียนราษฎรตามความในมาตรา ๓๖ แล้ว เจ้าบ้าน หรือผู้แทน ภายในเขตท้องที่ที่ประกาศ จะต้องยอมให้นายทะเบียนหรือบุคคลที่นายทะเบียนมอบหมายเข้าไปในบ้านเพื่อสำรวจตรวจสอบในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก และจะต้องชี้แจงตอบคำถามตามความจริง

ให้เจ้าบ้าน หรือผู้แทน ลงลายมือชื่อในรายการสำรวจตรวจสอบ เพื่อบรรองข้อความในรายการที่สำรวจตรวจสอบนั้น

มาตรา ๓๘ ให้นายทะเบียน หรือบุคคลที่นายทะเบียนมอบหมาย แสดงบัตรหรือหนังสือหลักฐานแห่งการเป็นพนัก-

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๑๖ ราชกิจจานุเบกษา ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๔๕๕

งานเจ้าหน้าที่แก่เจ้าบ้าน หรือผู้แทน ก่อนเข้าไปสำรวจ  
ตรวจสอบ

### หมวด ๕

#### บทเปิดเสรี

มาตรา ๓๕ ในกรณีการแจ้งตามมาตรา ๑๑ มาตรา ๑๔  
มาตรา ๑๕ มาตรา ๑๘ มาตรา ๒๔ มาตรา ๒๕ วรรค ๒  
มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ และมาตรา ๓๔ ถ้าผู้หมิ่นทอนต้อง  
แจ้งมอบหมายให้ผู้ใดไปแจ้งแทน และเมื่อผู้ได้รับมอบหมาย  
ได้แจ้งต่อผู้หมิ่นทอนรับแจ้งตามมาตรา นั้น ๆ แล้ว ให้ถือว่า  
ผู้หมิ่นทอนนั้นได้แจ้งแล้ว

### หมวด ๖

#### บทลงโทษ

มาตรา ๔๐ ผู้ใด

(๑) ไม่มาตามที่นายทะเบียนเรียก ไม่ยอมชี้แจง  
ข้อเท็จจริง หรือแสดงหลักฐาน หรือไม่ยอมให้นายทะเบียน  
เข้าไปตรวจสอบในบ้าน ตามมาตรา ๖



เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๑๖ ราชกิจจานุเบกษา ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๔๕๕

(๒) ไม่ยอมให้นายทะเบียน หรือบุคคลที่นายทะเบียนมอบหมายเข้าไปในบ้านเพื่อสำรวจตรวจสอบ ไม่ยอมชี้แจงตอบคำถาม หรือไม่ยอมลงลายมือชื่อ ตามมาตรา ๓๗

(๓) ไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๑ มาตรา ๑๒ มาตรา ๑๔ มาตรา ๑๕ มาตรา ๑๖ มาตรา ๑๘ มาตรา ๒๔ มาตรา ๒๕ วรรค ๒ มาตรา ๒๕ วรรค ๒ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ หรือมาตรา ๓๔ หรือ

(๔) ผิดมาตรา ๑๕  
มีความผิด ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองร้อยบาท

#### บทเฉพาะกาล

มาตรา ๔๑ ผู้ใดได้กระทำความผิด ตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนสำมะโนครัวอยู่แล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัติฉบับนี้บังคับ เมื่อได้แก้ไขให้ถูกต้องตามพระราชบัญญัตินี้แล้ว เป็นอันพ้นผิดตามความผิดนั้น

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ป. พิบูลสงคราม

นายกรัฐมนตรี

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๑๖ ราชกิจจานุเบกษา ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๔๘๕

หมายเหตุ เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เดิม  
กฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรมุ่งชวยุ่หลายฉบับ คือ

- ก. พระราชบัญญัติสำหรับทำบาญชี คนในพระราชอาณา-  
จักร (ร.ศ. ๑๒๘)
- ข. พระราชบัญญัติการตรวจสอบบัญชีสำมะโนครัว และ  
การจดทะเบียนคนเกิด คนตาย คนย้ายตำบล พระ-  
พุทธศักราช ๒๔๖๐
- ค. พระราชบัญญัติ การตรวจสอบ บัญชีสำมะโนครัว และ  
การจดทะเบียนคนเกิด คนตาย คนย้ายตำบล (ฉบับ  
ที่ ๒) พุทธศักราช ๒๔๗๕
- ง. พระราชบัญญัติ การ ทะเบียน ราษฎรในเขตเทศบาล  
พุทธศักราช ๒๔๗๕

และยังมีกฎหมายอื่น ๆ อีก เช่น กฎหมายปกครองท้องที่ และ  
กฎหมายอาญา เป็นต้น กฎหมายแต่ละฉบับยังมีกฎของบังคับ และ  
ระเบียบการวางไว้ให้ลือปฏิบัติอีกมาก ด่วนแยกเขตและอำนาจหน้าที่  
ไว้อย่างดีบด้น เช่น ใช้เฉพาะเขตเทศบาล ใช้เฉพาะมณฑลกรุงเทพ ฯ  
ใช้เฉพาะหัวเมือง นอกมณฑลกรุงเทพ ฯ และนอกเขตเทศบาล เป็นต้น  
นับว่าเป็นการยากทั้งแก่เจ้าหน้าที่ ผู้ปฏิบัติ และแก่ราษฎรผู้จะต้องปฏิบัติ  
ตามกฎหมาย จึงสมควรรวบรวมและปรับปรุงยกร่างพระราชบัญญัติ  
ขึ้นเสียใหม่ ให้รวมวิธี ปฏิบัติ ในการ ทำทะเบียนราษฎร ไว้เสียในที่  
แห่งเดียวกัน